

2000

ΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΣΤΟ ΚΑΤΩΦΛΙ ΤΟΥ

2000

ΣΥΜΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΑΡΧΗ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

**ΤΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΤΟ ΚΑΤΩΦΛΙ ΤΟΥ 2000**

Συμβολή στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΑΡΧΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2000

ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης διαδραματίζουν ένα πολύ ουσιαστικό ρόλο στην πρακτική εφαρμογή της πολιτικής κατάρτισης με τη δημιουργία και αξιοποίηση της κατάλληλης υποδομής στην αγορά κατάρτισης με στόχο την ποσοτική και ποιοτική ικανοποίηση των αναγκών κατάρτισης.

Σκοπός της Μελέτης

Ο βασικός σκοπός αυτής της μελέτης είναι **η εξέταση τρόπων παροχής της κατάλληλης υποστήριξης προς τα ιδρύματα και τους οργανισμούς κατάρτισης** προς την κατεύθυνση ικανοποίησης των αναγκών κατάρτισης του προσωπικού τους καθώς και των αναγκών γενικότερης αναβάθμισης τους με στόχο τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της προσφοράς τους.

Μεθοδολογία

Η μελέτη κάλυψε το 88% του συνόλου των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που είχαν κατά το 1997 συνεργασία με την Αρχή όσον αφορά την οργάνωση Πολυεπιχειρησιακών Προγραμμάτων Κατάρτισης. Η συλλογή των στοιχείων έγινε με τη συμπλήρωση ειδικά σχεδιασμένου ερωτηματολογίου το οποίο απευθυνόταν στους υπευθύνους προγραμμάτων κατάρτισης των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης. Παράλληλα, μελετήθηκε επισταμένα η πολιτική κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κρατών-μελών, ιδιαίτερα το μέρος εκείνο που έχει σχέση με την υποδομή κατάρτισης.

Συμπεράσματα

Οι κυριότερες διαπιστώσεις και συμπεράσματα που προέκυψαν από τη μελέτη αυτή παρουσιάζονται στη συνέχεια:

Χαρακτηριστικά των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης

- (i) Το **μεγαλύτερο ποσοστό** ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης ανήκουν στην **κατηγορία των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων** (34%) και των **Συμβουλευτικών Οίκων** (25%).

- (ii) Η **πλειοψηφία** των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης (61%) **ιδρύθηκαν κατά την τελευταία δεκαετία**, περίοδος κατά την οποία άρχισε βασικά να οργανώνεται και μεγάλος αριθμός προγραμμάτων κατάρτισης σε συνεργασία με την Αρχή.
- (iii) Η **πλειοψηφία** των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης (70%) έχουν την **έδρα τους στην επαρχία Λευκωσίας**, όπου οργανώνονται και τα περισσότερα προγράμματα κατάρτισης.

Προσφορά κατάρτισης από ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης

- (i) Κατά την περίοδο 1995-1997 μεγαλύτερος αριθμός ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης οργάνωσε προγράμματα κατάρτισης στους **θεματικούς τομείς τεχνολογίας, διεύθυνσης και εποπτείας και ανάπτυξης προσωπικού** ενώ αυξημένος αριθμός προγραμματίζει να δραστηριοποιηθεί και σε **θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης**.
- (ii) Με βάση και τις δηλώσεις των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων εντοπίζεται **ανάγκη** για μεγαλύτερη δραστηριοποίηση στις **αγορές και διαχείριση υλικών και στην ανάπτυξη και παραγωγή προϊόντων**.
- (iii) Οι πλείστες κατηγορίες ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης **οργανώνουν προγράμματα κατάρτισης σε όλους σχεδόν τους θεματικούς τομείς** ενώ εντοπίζεται κάποια σχετική εξειδίκευση στις διάφορες κατηγορίες.
- (iv) Κατά την περίοδο 1995-1997 η δραστηριοποίηση των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης ήταν **πιο έντονη στις επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας**.
- (v) Η εξειδικευμένη δραστηριοποίηση των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης όσον αφορά το μέγεθος επιχειρήσεων είναι πολύ περιορισμένη, αν και φαίνεται ότι η **δραστηριοποίηση τους στοχεύει περισσότερο προς τις μεγαλύτερες (απασχόληση πέραν των 9 ατόμων) παρά τις μικρότερες επιχειρήσεις**.

- (vi) Κατά επαγγελματική κατηγορία τα προγράμματα απευθύνονται κυρίως στους **διευθυντές και στο επιστημονικό προσωπικό**, κατηγορίες στις οποίες εντοπίζεται και το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για συμμετοχή σε προγράμματα.
- (vii) Η **πλειοψηφία** των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης δραστηριοποιείται στην **οργάνωση Πολυεπιχειρησιακών Προγραμμάτων** με μεγάλο βαθμό επικέντρωσης και κυρίως για τις επαγγελματικές κατηγορίες των διευθυντών, του επιστημονικού προσωπικού, των τεχνικών βοηθών και του γραφειακού προσωπικού.
- (viii) Σημαντικό ποσοστό ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης δεν δραστηριοποιούνται στην **οργάνωση Μονοεπιχειρησιακών Προγραμμάτων**. Κατά επαγγελματική κατηγορία ο μεγαλύτερος αριθμός ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης πρόσφερε Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα στις επαγγελματικές κατηγορίες των διευθυντών και του επιστημονικού προσωπικού.
- (ix) Σημαντική είναι και η δραστηριοποίηση των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης και σε άλλους **τομείς συναφείς με το ανθρώπινο δυναμικό**, όπως η παροχή γενικών και ειδικών συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Στρατηγική συμπεριφορά των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης

- (i) Η ακολουθούμενη **στρατηγική μάρκετινγκ** της προώθησης υφιστάμενων και νέων προγραμμάτων κατάρτισης σε υφιστάμενες αγορές φαίνεται να μεταβάλλεται βασικά προς την κατεύθυνση της προώθησης σε νέες αγορές.
- (ii) Το 55% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης έχουν περισσότερους από 10 **σημαντικούς πελάτες**, ενώ 10% δήλωσαν ότι δεν έχουν κανένα σημαντικό πελάτη.
- (iii) Μεγάλος αριθμός ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης δήλωσαν ότι έχουν σαν **ανταγωνιστή** τους τα Εκπαιδευτικά

Ιδρύματα, ενώ ένας άλλος αξιολογος αριθμός δήλωσαν ότι δεν έχουν καθόλου ανταγωνιστές.

- (iv) Για τα περισσότερα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης η **ετήσια επιχορήγηση από την Αρχή** σαν ποσοστό επί του κύκλου εργασιών στην κατάρτιση κυμαίνεται μεταξύ 61-100%.
- (v) Κατά την περίοδο 1998-2000 αναμένεται ότι για τη μεγάλη πλειοψηφία των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης θα υπάρξει **ανοδική τάση στον κύκλο εργασιών** τους. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι οι δαπάνες τους για μάρκετινγκ είναι πολύ περιορισμένες.
- (vi) Η δημιουργία καναλιών επικοινωνίας με πελάτες, ο χειρισμός παραπόνων πελατών και η εξυπηρέτηση πελατών μετά την πώληση είναι τα **στοιχεία μάρκετινγκ/πωλήσεων** με τη μεγαλύτερη σημασία.
- (vii) Τα **βασικά εμπόδια** που αντιμετωπίζουν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης στην **οργάνωση και εφαρμογή δραστηριοτήτων** είναι η απροθυμία των επιχειρήσεων για αποδέσμευση του προσωπικού τους και κατά συνέπεια το πρόβλημα εξασφάλισης ικανοποιητικού αριθμού συμμετεχόντων.
- (viii) Η **συνεργασία των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης με την Αρχή αξιολογείται σε ικανοποιητικά επίπεδα**, παρά τα μικρού βαθμού προβλήματα που παρουσιάζονται, όπως είναι η αντίληψη για ύπαρξη γραφειοκρατίας με αποτέλεσμα να δημιουργούνται καθυστερήσεις στη διεκπεραίωση των αιτήσεων. Ο μεγαλύτερος βαθμός ικανοποίησης από τη συνεργασία φαίνεται να είναι η επικοινωνία με τις υπηρεσίες και τους λειτουργούς της Αρχής

Απασχόληση στα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης

- (i) Στο **τέλος Δεκεμβρίου 1997** η απασχόληση στα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης ήταν **785 άτομα**, ενώ κατά **μέσο όρο** το κάθε ίδρυμα/οργανισμός κατάρτισης εργοδοτεί **4,8 άτομα**.

Ποσοστό 41% των ατόμων αυτών εργοδοτούνται σε ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης με απασχόληση μεταξύ 2-5 άτομα.

- (ii) Η **πλειοψηφία** του ανθρώπινου δυναμικού εργοδοτείται στα **Εκπαιδευτικά Ιδρύματα** και στους **Συμβουλευτικούς Οίκους**, ενώ το 75% της συνολικής απασχόλησης προσφέρεται στην **επαρχία Λευκωσίας**. Το μεγαλύτερο ποσοστό που απασχολείται στα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης ανήκει στην κατηγορία των **εκπαιδευτών**.
- (iii) Η **πλειοψηφία** του προσωπικού εργάζεται με καθεστώς **μόνιμης πλήρης απασχόλησης**. Εξαίρεση αποτελούν οι Επαγγελματικοί Σύνδεσμοι και τα Άλλα Ιδρύματα/Οργανισμοί Κατάρτισης όπου η πλειοψηφία εργοδοτείται με καθεστώς μόνιμης μερικής απασχόλησης.
- (iv) Ανεξάρτητα από το καθεστώς απασχόλησης, η **πλειοψηφία** του προσωπικού απασχολείται για θέματα κατάρτισης **5-9 ώρες εβδομαδιαία**. Εξαίρεση αποτελούν οι υπεύθυνοι κατάρτισης οι οποίοι αφιερώνουν εβδομαδιαία περισσότερες από 30 ώρες για θέματα κατάρτισης.

Χαρακτηριστικά των Υπευθύνων Κατάρτισης

- (i) Ποσοστό **77%** των **υπευθύνων προγραμμάτων κατάρτισης** είναι **άνδρες** και **23%** **γυναίκες**. Κατά επαρχία η αναλογία γυναικών είναι μεγαλύτερη στην Πάφο και στη Λάρνακα.
- (ii) Το **μεγαλύτερο ποσοστό των υπευθύνων κατάρτισης (41%) έχουν ηλικία μεταξύ 31-40**, ενώ αξιοπρόσεκτο είναι το ποσοστό με ηλικία πάνω από 50 το οποίο ανέρχεται σε 21%. Όσον αφορά το **μορφωτικό επίπεδο** παρατηρείται ότι η πλειοψηφία τους έχει μεταπτυχιακή μόρφωση (53%) και πανεπιστημιακή μόρφωση (33%) ενώ οι υπόλοιποι έχουν λυκειακή ή ανώτερη μόρφωση (14%).
- (iii) Ποσοστό **31%** των **υπευθύνων κατάρτισης έχουν μεταξύ 11-20 χρόνια εμπειρίας** σε συναφή υπηρεσία/θέματα, ενώ **56%**

κατέχουν τη θέση για περίοδο που δεν υπερβαίνει τα 5 χρόνια

- (iv) Ποσοστό **36%** των υπευθύνων κατάρτισης είναι και **ιδιοκτήτες των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης**, ενώ ποσοστό **31%** είναι **υπάλληλοι**.
- (v) Το ποσοστό των υπευθύνων κατάρτισης που συμμετείχαν σε προγράμματα κατάρτισης κατά την περίοδο 1995-1997 **ανέρχεται σε 85%**. Τα πιο σημαντικά θέματα για την πλειοψηφία είναι η τεχνολογία, το μάνατζμεντ και η διεύθυνση προσωπικού.
- (vi) Μέσα στο **1997**, το μεγαλύτερο ποσοστό των υπευθύνων κατάρτισης (**21%**) έχουν αφιερώσει μεταξύ 10-14 ημέρες για τη δική τους κατάρτιση ενώ **κατά μέσο όρο οι υπεύθυνοι κατάρτισης έχουν παρακολουθήσει προγράμματα διάρκειας 15 ημερών**.
- (vii) Ποσοστό **87%** των υπευθύνων κατάρτισης έχουν **αξιολογήσει τα προγράμματα που έχουν παρακολουθήσει κατά το 1997** σε σχέση με τη διάρκεια, μορφή και περιεχόμενο από **ικανοποιητικά μέχρι πολύ ικανοποιητικά**.
- (viii) Οι υπεύθυνοι κατάρτισης δήλωσαν ότι έχουν καλύτερες **γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες** σε θέματα επικοινωνίας, σωστής παρουσίασης θεμάτων και ξένων γλωσσών ενώ εντοπίστηκαν **αδυναμίες**, κυρίως στις επαρχίες Λευκωσίας και Λάρνακας, σε θέματα νομοθεσίας και συστημάτων ολικής ποιότητας. Ο **μεγαλύτερος βαθμός προτεραιότητας αναγκών κατάρτισης μέχρι το 2000** αφορά τα θέματα τεχνολογίας και επιχειρηματικής στρατηγικής.

Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού

- (i) Το ποσοστό των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης που δεν παρείχαν **κίνητρα στο προσωπικό** τους κατά την περίοδο 1995-1997 παρουσιάζεται υψηλό. Αυτές οι διαπιστώσεις αφορούν κυρίως τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης με 2-5 άτομα απασχόληση. Σημαντικό ποσοστό ιδρυμάτων/

οργανισμών κατάρτισης, ανεξαρτήτως μεγέθους απασχόλησης, έχουν σαν **σημαντικό κίνητρο τα φιλοδομήματα.**

- (ii) Ποσοστό 63% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης δήλωσαν ότι δεν αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες στην **εύρεση προσωπικού**. Σοβαρότερες δυσκολίες φαίνεται να αντιμετωπίζουν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης με απασχόληση 6-9 άτομα και κυρίως τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.
- (iii) **Κατά επαγγελματική κατηγορία η μεγαλύτερη δυσκολία στην εύρεση προσωπικού** παρουσιάζεται σε αυτή των **εκπαιδευτών**, ιδιαίτερα από τους Συμβουλευτικούς Οίκους, Επιχειρήσεις και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα σε όλες τις επαρχίες εκτός της Λάρνακας και είναι κυρίως ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης με **απασχόληση 6-9 άτομα**. Το βασικό πρόβλημα που εντοπίζεται είναι το **χαμηλό επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων των υποψηφίων για εργοδότηση**.
- (iv) Οι δημοφιλέστερες **πηγές εύρεσης προσωπικού** είναι οι αγγελίες σε εφημερίδες, οι γνωστοί και συγγενείς, το υφιστάμενο προσωπικό και τα Επαρχιακά Γραφεία Εργασίας.

Κατάρτιση και ανάπτυξη του προσωπικού

- (i) Ποσοστό **80%** των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης **κατανέμουν στον προϋπολογισμό τους κονδύλι για την κατάρτιση του προσωπικού τους**.
- (ii) Τα κυριότερα οφέλη που εκτιμάται ότι **προκύπτουν από τη συμμετοχή του προσωπικού των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης σε προγράμματα κατάρτισης** είναι η βελτίωση της παραγωγικότητας, η ανύψωση του ηθικού του προσωπικού, η βελτίωση της ποιότητας των προγραμμάτων και η βελτίωση της σύνδεσης/σχέσης του προσωπικού με τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης όπου εργοδοτούνται.
- (iii) Το μεγαλύτερο ποσοστό των **εκπαιδευτών (72%)**, του **διοικητικού προσωπικού (79%)** και του **γραφειακού προσωπικού (88%)** έχουν παρακολουθήσει κατά την περίοδο

1995-1997 Πολυεπιχειρησιακά παρά Μονοεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης ή Προγράμματα στο Εξωτερικό.

- (iv) Από τα άτομα που έχουν καταρτισθεί κατά την περίοδο **1995-1997** ο μεγαλύτερος αριθμός προέρχεται από την επαγγελματική κατηγορία των **εκπαιδευτών** και ακολουθεί το **διοικητικό προσωπικό**. Το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης προέρχεται από τις ίδιες επαγγελματικές κατηγορίες.
- (v) Ο μεγαλύτερος αριθμός ατόμων των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης έχει **καταρτισθεί σε θέματα τεχνολογίας και διεύθυνσης και εποπτείας** ενώ, για το άμεσο μέλλον, σημαντικές ανάγκες εντοπίζονται και σε **θέματα που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση**.
- (vi) Τα **κυριότερα εμπόδια που αντιμετωπίζονται από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης για την κατάρτιση του προσωπικού τους** είναι η αποδέσμευση του κατά τις ώρες εργασίας καθώς και η περιορισμένη προσφορά κατάλληλων προγραμμάτων στον κλάδο δραστηριότητας τους.

Υποδομή για προσφορά κατάρτισης

- (i) Η συντριπτική πλειοψηφία των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης έχουν **μόνιμες κτιριακές εγκαταστάσεις** ενώ μεγάλο ποσοστό από αυτά είναι με **ενοίκιο**. Τα περισσότερα από αυτά διαθέτουν τόσο **γραφεία όσο και αίθουσες διδασκαλίας**.
- (ii) Σημαντικός αριθμός ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης διαθέτουν **βιβλιοθήκη** με βιβλία και περιοδικά ενώ σε αρκετές περιπτώσεις εντοπίζονται και βιντεοκασέτες και CD-ROM.
- (iii) Σε σχέση με τον **εκπαιδευτικό εξοπλισμό** αυτός φαίνεται να βρίσκεται σε ικανοποιητικά επίπεδα μόνο σε σχέση με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, την τηλεόραση/μαγνητοσκόπιο και το διασκόπιο.

- (iv) Ποσοστό 72% των ιδρυμάτων/οργανισμών έχουν αναπτύξει κάποιου είδους **συνεργασία με άλλα ιδρύματα/οργανισμούς** ενώ μεγάλος αριθμός από τα υπόλοιπα δήλωσαν ότι σκοπεύουν να αρχίσουν κάποιου είδους συνεργασία στο άμεσο μέλλον. Τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης συνεργάζονται βασικά με ιδρύματα στην Κύπρο και χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης κυρίως για τις επαγγελματικές κατηγορίες των διευθυντών και του επιστημονικού προσωπικού.
- (v) Σημειώνεται ιδιαίτερα η **πρόθεση** των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης για **σημαντικές επενδύσεις** σε συνεργασίες με ιδρύματα του εξωτερικού καθώς και οι σημαντικές επενδύσεις για εξοπλισμό και επιμόρφωση του προσωπικού.
- (vi) Αναφορικά με την **υιοθέτηση νέων μορφών κατάρτισης** σημαντικός αριθμός ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης εκτιμούν ότι το ενδιαφέρον για συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης δεν αναμένεται να διαφοροποιηθεί ουσιαστικά. Κατά επαγγελματική κατηγορία η εκτίμηση είναι ότι η αποτελεσματικότητα θα είναι κάπως πιο μεγάλη στις επαγγελματικές κατηγορίες των διευθυντών, επιστημονικού προσωπικού και τεχνικών βοηθών.
- (vii) Οι εκτιμήσεις των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης κατά επαρχία αναφορικά με την **υιοθέτηση νέων μορφών κατάρτισης** φαίνεται να έχουν **κάποια σχέση με το πόσο απομακρυσμένη είναι μια περιοχή**. Στην επαρχία Πάφου οι εκτιμήσεις που διατυπώθηκαν είναι ότι η υιοθέτηση τους θα πρέπει να αναμένεται ότι θα βελτιώσει το ενδιαφέρον των επιχειρήσεων/εργοδοτούμενων για συμμετοχή σε προγράμματα κατάρτισης.

Επιχειρησιακό περιβάλλον και προοπτικές ανάπτυξης

- (i) Τα **Πολυεπιχειρησιακά Επιμορφωτικά Προγράμματα Κατάρτισης** αξιοποιήθηκαν από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης περισσότερο από κάθε άλλη Δραστηριότητα Κατάρτισης.

- (ii) Σημαντικό ποσοστό ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης δήλωσαν ότι γνωρίζουν για την ύπαρξη του **Σχεδίου Ενίσχυσης Υποδομής Κατάρτισης** αλλά πολύ πιο μικρό ποσοστό το έχουν αξιοποιήσει.
- (iii) Η ύπαρξη της Δραστηριότητας των **Πολυεπιχειρησιακών Προγραμμάτων Ζωτικής Σημασίας** είναι γνωστή στο 63% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης, ενώ ενδιαφέρον για υποβολή αιτήσεων προήλθε από το 32% των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης τα οποία γνωρίζουν την ύπαρξη του.
- (iv) Περιορισμένος αριθμός ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης αξιοποίησαν **Υπηρεσίες Συμβούλων** για θέματα οργάνωσης και ανάπτυξης. Αυτά προέρχονται κυρίως από τη Λευκωσία και ιδιαίτερα από την κατηγορία των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων. Τα **ευρωπαϊκά προγράμματα** που είναι περισσότερο γνωστά μεταξύ των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης είναι το Leonardo da Vinci και Socrates ενώ αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι μεγάλο ποσοστό δε γνωρίζουν για την ύπαρξη οποιωνδήποτε ευρωπαϊκών προγραμμάτων.
- (v) Οι **επιπτώσεις** στα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης λόγω της **ευρωπαϊκής πορείας της Κύπρου** είναι η αναβάθμιση τεχνολογίας, η εξασφάλιση οικονομικών πόρων, η αύξηση στον αριθμό των καταρτιζομένων και η πρόσβαση σε νέες αγορές.

Εισηγήσεις

Οι αποφάσεις, οδηγίες και ψηφίσματα των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα θέματα κατάρτισης και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για τα κράτη-μέλη. Η **πολιτική κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης** σε τέτοιες περιπτώσεις υποστηρίζει και συμπληρώνει τις δράσεις των κρατών-μελών ενώ αποτελεί και πλαίσιο αναφοράς για διαμόρφωση πολιτικής στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης από τα ίδια τα κράτη-μέλη σε εθνικό επίπεδο.

Ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός της κυπριακής οικονομίας δεσμεύει την Κύπρο όπως **εναρμονίσει τις προσεγγίσεις** της στα θέματα κατάρτισης και ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και ιδιαίτερα όσον αφορά το πλαίσιο αρχών και τις προσπάθειες που καταβάλλονται με στόχο τη **βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης κατάρτισης**. Σε αυτά τα πλαίσια αναγνωρίζεται ο καταλυτικός ρόλος που διαδραματίζουν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης.

Μετά την αξιολόγηση των συμπερασμάτων της μελέτης και λαμβάνοντας υπόψη τα τεκταινόμενα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη-μέλη, γίνονται οι πιο κάτω **ομαδοποιημένες εισηγήσεις** οι οποίες αναφέρονται τόσο σε γενικές κατευθύνσεις ενεργειών των ίδιων των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης όσο και σε συγκεκριμένες ενέργειες και δραστηριότητες που αναμένεται να προωθηθούν από την ίδια την Αρχή.

Οργάνωση προγραμμάτων κατάρτισης για τους διευθυντές/υπευθύνους κατάρτισης και τους εκπαιδευτές των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης

Με στόχο την **επιμόρφωση των διευθυντών/υπευθύνων κατάρτισης και των εκπαιδευτών** καθώς και την υποβοήθηση της προσπάθειας για εισαγωγή του θεσμού της αξιολόγησης ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης γίνεται εισήγηση για την **οργάνωση με πρωτοβουλία ή/και άμεση εμπλοκή της Αρχής μιας σειράς εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης** τα οποία θα απευθύνονται στα πιο πάνω άτομα.

Ενίσχυση της υποδομής κατάρτισης των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης

- Βελτίωση προνοιών Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης

Κρίνεται σκόπιμο όπως γίνει **λεπτομερής ενημέρωση** των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης αναφορικά με τις **πρόνοιες του Σχεδίου Ενίσχυσης της Υποδομής Κατάρτισης** με την οργάνωση εξειδικευμένων ενημερωτικών σεμιναρίων και την ετοιμασία ιστοσελίδας στο διαδίκτυο. Επίσης, γίνεται εισήγηση όπως **μελετηθεί**

περαιτέρω το μειωμένο ενδιαφέρον όσον αφορά συγκεκριμένα στοιχεία του Σχεδίου (προδιαγραφές κατάρτισης και εκπαίδευση εκπαιδευτών). Πρόσθετα, θα ήταν χρήσιμη **περαιτέρω εξέταση της ενσωμάτωσης νέων μορφών και τεχνολογιών κατάρτισης** στο πιο πάνω Σχέδιο με την υιοθέτηση ειδικών προνοιών.

- Πειραματική εισαγωγή νέων μορφών και τεχνολογιών κατάρτισης

Η επιφυλακτικότητα/άγνοια τόσο των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης όσο και των επιχειρήσεων που παρατηρείται αναφορικά με την αποτελεσματικότητα της **υιοθέτησης νέων μορφών και τεχνολογιών κατάρτισης** υποδεικνύει την αναγκαιότητα εισαγωγής τους πάνω σε **πειραματική/πilotική βάση για ορισμένες επαγγελματικές κατηγορίες**, όπως των διευθυντών, του επιστημονικού προσωπικού και των τεχνικών βοηθών.

- Ενδυνάμωση υποδομής κατάρτισης απομακρυσμένων περιοχών

Ενδείκνυται όπως καταβληθεί ιδιαίτερη προσπάθεια και δοθεί προτεραιότητα στην ενδυνάμωση της υποδομής προσφοράς κατάρτισης σε απομακρυσμένες περιοχές όπως είναι η Αμμόχωστος και η Πάφος.

- Βελτίωση εσωτερικής υποδομής ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης

Να καταβληθεί προσπάθεια **βελτίωσης της εσωτερικής υποδομής των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης** για τον καλύτερο εντοπισμό αναγκών κατάρτισης, την ενδυνάμωση του μάρκετινγκ και των πωλήσεων των προγραμμάτων κατάρτισης καθώς και των άλλων υπηρεσιών που προσφέρουν τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης.

Ανάπτυξη/βελτίωση συνεργασίας ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης μεταξύ τους, με τις επιχειρήσεις και το εκπαιδευτικό σύστημα

Με στόχο τη βελτίωση της ενημέρωσης, της διαφάνειας αλλά και της **συνεργασίας των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης μεταξύ τους** θα ήταν χρήσιμη η διάθεση του καταλόγου των Πολυεπιχειρησιακών Προγραμμάτων που εγκρίνονται για κάθε εξάμηνο σε όλα τα

ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης για τα οποία έχουν εγκριθεί και αναμένεται να οργανώσουν προγράμματα κατάρτισης.

Η αναζωογόνηση και βελτίωση των σχέσεων και της συνεργασίας των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης με τις **επιχειρήσεις** και γενικά τον επιχειρηματικό κόσμο κρίνεται επιβεβλημένη. Η αναβάθμιση τέτοιων σχέσεων και το θετικό κλίμα που πιθανό να προκύψει αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην ποιότητα της προσφερόμενης κατάρτισης.

Πρόσθετα, τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης θα μπορούσαν να επεκτείνουν τη συνεργασία τους και με το **εκπαιδευτικό σύστημα** με στόχο την ανταλλαγή εμπειριών για αμοιβαίο όφελος.

Διεθνοποίηση ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης

Η **επέκταση της δραστηριοποίησης** των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης **σε αγορές του εξωτερικού** είναι επιβεβλημένη. Αυτή θα μπορούσε να προωθηθεί με την αξιοποίηση ερευνών αγοράς, την διοργάνωση διαφημιστικής εκστρατείας με την έκδοση εξειδικευμένων εκδόσεων και τη συμμετοχή σε ειδικές εκθέσεις παροχής υπηρεσιών. Η **οργάνωση προγραμμάτων κατάρτισης** θα μπορούσε να γίνει είτε στο εξωτερικό είτε στην Κύπρο. Για τον προγραμματισμό ή/και την οργάνωση των προγραμμάτων αυτών θα ήταν χρήσιμη η ενθάρρυνση συνεργασίας και δημιουργίας **δικτύων ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης με αντίστοιχα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης τόσο της Κύπρου όσο και του εξωτερικού**.

Επίσης, θα πρέπει να μελετηθεί περαιτέρω η δυνατότητα δημιουργίας **τράπεζας πληροφοριών ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης** με λεπτομέρειες για τις υπηρεσίες που προσφέρουν και πιθανή εξειδίκευση τους καθώς και **εκπαιδευτών** με τα αναγκαία στοιχεία και πληροφορίες.

Πρόσθετα, οι αρμόδιες κυβερνητικές και άλλες υπηρεσίες που ασχολούνται με **θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης** και ιδιαίτερα με τις διάφορες πρωτοβουλίες και προγράμματα θα πρέπει έγκαιρα να ενημερώνουν όλα τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης με στόχο την

διευκόλυνση τους σε περίπτωση που θα επιθυμούσαν να υποβάλουν αίτηση για συμμετοχή.

Αναβάθμιση της συνεργασίας με την Αρχή και αξιοποίηση ηλεκτρονικών υπολογιστών και διαδικτύου

- Αναβάθμιση της συνεργασίας της Αρχής με τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης και άλλους συνεργάτες

Τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης θα πρέπει να **ενημερώνονται πληρέστερα για το θεματολόγιο προτεραιοτήτων** και γενικότερα την πολιτική της Αρχής αναφορικά με τα Πολυεπιχειρησιακά Προγράμματα Κατάρτισης με την οργάνωση ειδικών συναντήσεων (ημερίδων) στον κατάλληλο χρόνο.

Οι διαδικασίες υποβολής και εξέτασης αιτήσεων καθώς και τα έντυπα που χρησιμοποιούνται δεν πρέπει να τροποποιούνται συχνά. Σε περίπτωση που κριθεί αναγκαία οποιαδήποτε τροποποίηση τους τότε θα πρέπει έγκαιρα να ενημερώνονται τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης.

- Αξιοποίηση σε μεγαλύτερο βαθμό ηλεκτρονικών υπολογιστών και διαδικτύου

Εξέταση της δυνατότητας αποδοχής από μέρος της Αρχής της **χρήσης του ηλεκτρονικού υπολογιστή** και των **διευκολύνσεων που παρέχει το διαδίκτυο** στη συμπλήρωση και στην αποστολή των αιτήσεων.

Η **ετοιμασία της ιστοσελίδας της Αρχής στο διαδίκτυο** αναμένεται να είναι πάρα πολύ χρήσιμη και υποβοηθητική προς την κατεύθυνση της πιο οργανωμένης και συστηματικής αλλά και αποτελεσματικότερης ενημέρωσης/πληροφόρησης των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης καθώς και των επιχειρήσεων και των εργοδοτούμενων τους για τα Σχέδια και Δραστηριότητες της Αρχής.

Πρόσθετα, όπως ήδη αναφέρθηκε, ο **κατάλογος των Πολυεπιχειρησιακών Προγραμμάτων που εγκρίνονται για κάθε εξάμηνο από την Αρχή** θα μπορούσε να ήταν στη διάθεση όλων των ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης, των επιχειρήσεων και των

εργοδοτουμένων τους καθώς και του κοινού γενικότερα **μέσω του διαδικτύου**.

Βελτίωση της προσφοράς επαγγελματικής κατάρτισης με στόχο την ικανοποίηση εξειδικευμένων αναγκών κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού

- Πλουραλισμός στην προσφορά

Ο πλουραλισμός που παρατηρείται στην προσφορά επαγγελματικής κατάρτισης έτσι που να υπάρχουν όσο το δυνατό περισσότερες ευκαιρίες επιλογής ιδρύματος/οργανισμού κατάρτισης από μέρους των επιχειρήσεων/εργοδοτουμένων για ικανοποίηση συγκεκριμένης ανάγκης κατάρτισης θα πρέπει να διασφαλισθεί και να ενδυναμωθεί περαιτέρω.

- Επικεντρωμένη δραστηριοποίηση

Να μελετηθεί περαιτέρω η δυνατότητα και η χρησιμότητα ή ακόμα και η αναγκαιότητα υιοθέτησης οποιασδήποτε περιοριστικής πολιτικής ή παροχής κινήτρων από μέρους της Αρχής για εξειδίκευση των θεματικών τομέων στους οποίους δραστηριοποιούνται τα ιδρύματα/οργανισμοί κατάρτισης.

Θεωρείται χρήσιμο όπως προωθηθεί σε μεγαλύτερο βαθμό η εξειδικευμένη προσφορά κατάρτισης λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες των επιχειρήσεων στις διάφορες επαρχίες, βιομηχανικούς τομείς και μεγέθη επιχειρήσεων. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στις Μικροεπιχειρήσεις για τις οποίες δεν φαίνεται να οργανώνονται επικεντρωμένες δραστηριότητες κατάρτισης.

- Επαύξηση προσφοράς σε ειδικούς θεματικούς τομείς

Διαφαίνεται ανάγκη μεγαλύτερης δραστηριοποίησης από πλευράς ιδρυμάτων/οργανισμών κατάρτισης στους θεματικούς τομείς των αγορών και διαχείρισης υλικών και ανάπτυξης και παραγωγής προϊόντων. Παράλληλα, θα πρέπει να αξιολογείται η προσφορά κατάρτισης από τα ιδρύματα/οργανισμούς κατάρτισης κατά θεματικό τομέα σε συνάρτηση με το θεματολόγιο προτεραιοτήτων της Αρχής,

έτσι που να εντοπίζονται οποιαδήποτε κενά στην προσφορά με στόχο την καλύτερη δυνατή ικανοποίηση των αναγκών.

- Προσφορά για μη διευθυντικό προσωπικό

Χρειάζεται να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στη βελτίωση της προσφοράς κατάρτισης που να αφορά το μη διευθυντικό προσωπικό. Επίσης, η προώθηση της Μονοεπιχειρησιακής σε αντίθεση με την Πολυεπιχειρησιακή μορφή κατάρτισης αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην προσφορά κατάρτισης για το μη διευθυντικό προσωπικό. Αυτή η μορφή κατάρτισης ξεφεύγει σε μεγάλο βαθμό από το πρόβλημα και τις δυσκολίες της αποδέσμευσης προσωπικού ενώ ως μορφή κατάρτισης αποδεδειγμένα στις πλείστες των περιπτώσεων είναι και πιο αποτελεσματική.

Διαμόρφωση και εισαγωγή νέας πολιτικής επιχορήγησης

Τα συμπεράσματα και οι εισηγήσεις της μελέτης θα πρέπει να αξιοποιηθούν κατάλληλα κατά τη διεξαγωγή της μελέτης για την ετοιμασία και εισαγωγή της νέας πολιτικής χορηγιών της Αρχής.

Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ)
Αναβύσσου 2, 2025 Στρόβολος, Τ.Θ. 25431, 1392 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλέφωνο: 22515000, Τηλεμοιότυπο: 22496949
Ιστοσελίδα: www.hrdauth.org.cy Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: hrda@hrdauth.org.cy